

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto (VeJ)

HE 317/2018

Finanssiala kannattaa satovahinkovakuutusten vapauttamista vakuutusmaksuverosta

FA kannattaa hallituksen esitystä vakuutusmaksuveron poistamisesta satovahinko- ja kasvintuhoojavakuutuksilta (HE 317/2018). Satovakuutusmarkkinoiden kehittymistä ja viljelijöiden kiinnostusta satonsa vakuuttamiseen on perusteltua tukea Suomessa muiden maiden tapaan. Maatilojen riskienhallinta ja elinkeinon kannattavuus paranevat, kun vakuutuksille saadaan luotua riittävästi kysyntää ja kunnolliset markkinat.

Maa- ja metsätalousvaliokunta toteaa lausunnossaan (MmVL 25/2018), että myös eläintautivakuutukset tulisi vapauttaa vakuutusmaksuverosta. FA yhtyy maa- ja metsätalousvaliokunnan näkemykseen ja sen perusteluihin.

Verojaosto on toivonut FA:lta tietoa eläintautivakuutuksista, minkä vuoksi FA esittää seuraavan.

Eläintautivakuutukset

Vakuutusyhtiöillä on tuotevalikoimassaan erilaisia vakuutuksia kotieläintuotannossa sattuvien eläinvahinkojen korvaamiseksi. Nämä vakuutukset voidaan jakaa karkeasti kahteen ryhmään: 1) yksilölliset tuotantoeläinvakuutukset ja 2) ryhmävakuutukset salmonellan ja eräiden sikojen tarttuvien tautien varalle.

1. Yksilölliset tuotantoeläinten vakuutukset

Vakuutusyhtiöillä on tuotevalikoimissaan sekä suppeampia että laajemman turvan antavia tuotantoeläinvakuutuksia. Tällaisen yksilöllisen vakuutuksen ottamisesta päättää kukin tuottaja osana maatilansa vakuutusjärjestelyä.

Eläintautien aiheuttamia vahinkoja näistä suppeammista vakuutuksista korvataan yleensä vain silloin, jos sairaus aiheuttaa eläimen kuoleman tai johtaa hätäteurastukseen eikä kyse ole valtion varoista korvattavasta vahingosta. Korvauksena maksetaan vakuutusehdoissa määritellyllä tavalla laskettava **eläimen arvo. Eräiden yhtiöiden laajemmat vakuutukset korvaavat myös tuotannon menetyksiä** silloin, jos tuotannon menetys on aiheutunut eläimen kuolemasta tai eläinlääkäriin kehotuksesta tapahtuneesta teurastuksesta.

On myös olemassa tuotantoeläinten katastrofi- ja katastrofikeskeytysvakuutuksia, jotka kattavat **tapaturmasta ja sairaudesta aiheutuvia eläinten menetyksiä ja niistä seuraavia keskeytysvahinkoja**, mutta eivät koskaan tautisaneerauksesta aiheutuneita kustannuksia. Katastrofivakuutus kattaa muut sairaudet lukuun ottamatta salmonellaa ja lakisääteisesti valtion varoista korvattavia vaarallisia ja

helposti leviäviä eläintauteja, kuten lintuinfluenssa, New Castlen tauti, afrikkalainen sikarutto, suu- ja sorkkatauti sekä ns. hullunlehmäntauti. Monia näistä taudeista ei ole koskaan tai ainakaan vuosikymmeniin tavattu Suomessa.

2. Ryhmävakuutukset salmonellan ja eräiden sikojen tarttuvien eläintautien varalta

Eläimen sairauden aiheuttamaa **tuotannon vähenemistä tai taudin saneeraamisesta** aiheutuvia salmonellavahinkoja korvataan ryhmävakuutuksista, Ryhmävakuutuksissa teurastamot, meijerit ja munanpakkaamot vakuuttavat yhdellä vakuutuksella sopimustuottajansa niiden vahinkojen varalta, jotka aiheutuvat salmonellan aiheuttamasta tuotannon menetyksestä sekä puhdistus- ja desinfiointikustannuksista.

Keskeisin syy järjestää vakuutus ryhmävakuutuksena on riittävän määrän tuottajia saaminen vakuutuksen piiriin. Lisäksi on haluttu varmistaa, että vakuutus siihen liittyvine suojeluohjeineen osaltaan kannustaa ja edistää tautiriskien hallintaa.

Sikojen osalta ryhmävakuutukset kattavat salmonella lisäksi seuraavat taudit: salmonella, PRRS, porsasyskä, sikadysenteria, aivastustauti ja kapi. Ylivoimaisesti suurin korvausmeno kohdistuu salmonellaan.

Salmonellavakuutuksia on jonkin verran otettu myös yksilöllisinä vakuutuksina tilanteissa, joissa sopivaa ryhmäratkaisua ei ole ollut tarjolla.

Eläintautivakuutusten maksutulo ja vakuutusmaksuvero

Vakuutusyhtiöiden verollinen maksutulo eläintautivakuutuksista oli vuonna 2018 yhteensä n. 3,6 miljoonaa euroa. Siitä vakuutusmaksuveroa oli n. 697 000 euroa.

Vakuutettujen tilojen määrä

FA:n jäseniltään saamien arvioiden mukaan edellä kohdassa 2 mainittujen salmonellavakuutusten piirissä on noin 95 % kotieläintiloista pois lukien brolerintuotanto ja munanpakkaamot, joissa luvut ovat alhaisemmat.

FINANSSIALA RY

Lea Mäntyniemi